

RAPORT ASUPRA CAMPANIEI DE SĂPĂTURI ARHEOLOGICE
DIN ANUL 1983 DE LA MICIA (COM. VEȚEL, JUD. HUNEDOARA),
SECTOR THERME

de LUCIA MARINESCU,
arh. ANIȘOARA SION
și ICN' ANDRIȚOIU

Cercetările arheologice efectuate în thermele romane de la Micia în anul 1983 au urmărit în continuare precizarea raportului între edificiul therme I și palestre, precum și cercetarea spațiului existent între aceste construcții. În acest scop au fost executate 2 secțiuni, orientate E-V, S III/1982-1983 și S V/1983 și s-a deschis o suprafață Sp 1/1983, urmînd ca în campaniile viitoare întregul spațiu între therme și palestre să fie cercetat prin suprafețe (fig. 1).

Secțiunea III/1982-1/9 83 (L. 12 m ; 1.2 m), perpendiculară pe încăperile palestrelor, a avut scopul să facă legătura între acestea și curtea interioară. S-a constatat că în această zonă nu există încăperi contemporane porticului, ci un spațiu liber nivelat succesiv (o curte), care în momentul amenajării sale a determinat demantelarea unor construcții mai vechi. Cele două pavaje corespunzătoare porticului din ultima fază a palestreii constau dintr-un strat de pietre legate cu mortar, așezate pe un strat-suport de pietre legate cu pămînt, gros de circa 22 cm și respectiv de circa 18 cm, acesta din urmă avînd ca suport un strat de dărîmătură, nivelată cu prilejul reconstruirii palestreii.

Secțiunea V/1983 (L. 22 m ; 1.2 m), paralelă cu S IV, a fost tratată de la extremitatea sudică a palestreii pînă la zidul perimetral al edificiului therme I. S-a surprins în partea de vest a palestreii, un zid transversal, gros de circa 60 cm, reprezentînd limita vestică a unei încăperi exterioare edificiului palestreii, zid care are drept fundație petriș de rîu, amestecat cu pămînt și dărîmătură, umplînd o groapă săpată în pămîntul viu. În afara acestui zid, spre vest, au apărut două straturi de nivelare, constînd din prundiș și pămînt, din ultima fază, cînd a fost amenajat spațiul dintre palestre și therme I, înconjurat pe latura de est și parțial pe latura de nord de un portic. Menționăm că stratul de prundiș are ca suport pămînt bătut, în componența căruia se găsesc fragmente ceramice, fragmente de țigle și olane. La baza acestor nivele s-au surprins urmele unui pavaj din mortar de var cu nisip și pietricele, corespunzînd unor încăperi ale căror ziduri au fost scoase cu prilejul amenajării acestui spațiu, dar ale căror urme se văd în profil. Se pare că în faza inițială, înainte de construirea porticului, therme I aveau două încăperi în plus în partea lor de est.

Suprafața 1/1983 (L= 7 m ; l= 4 m) s-a deschis perpendicular pe capătul de est al secțiunii S V/1983. În suprafață s-au descoperit două încăperi separate de un zid orientat E-V, al căror contur exterior a fost dezvelit în 1968, urmele șanțurilor făcute atunci văzîndu-se

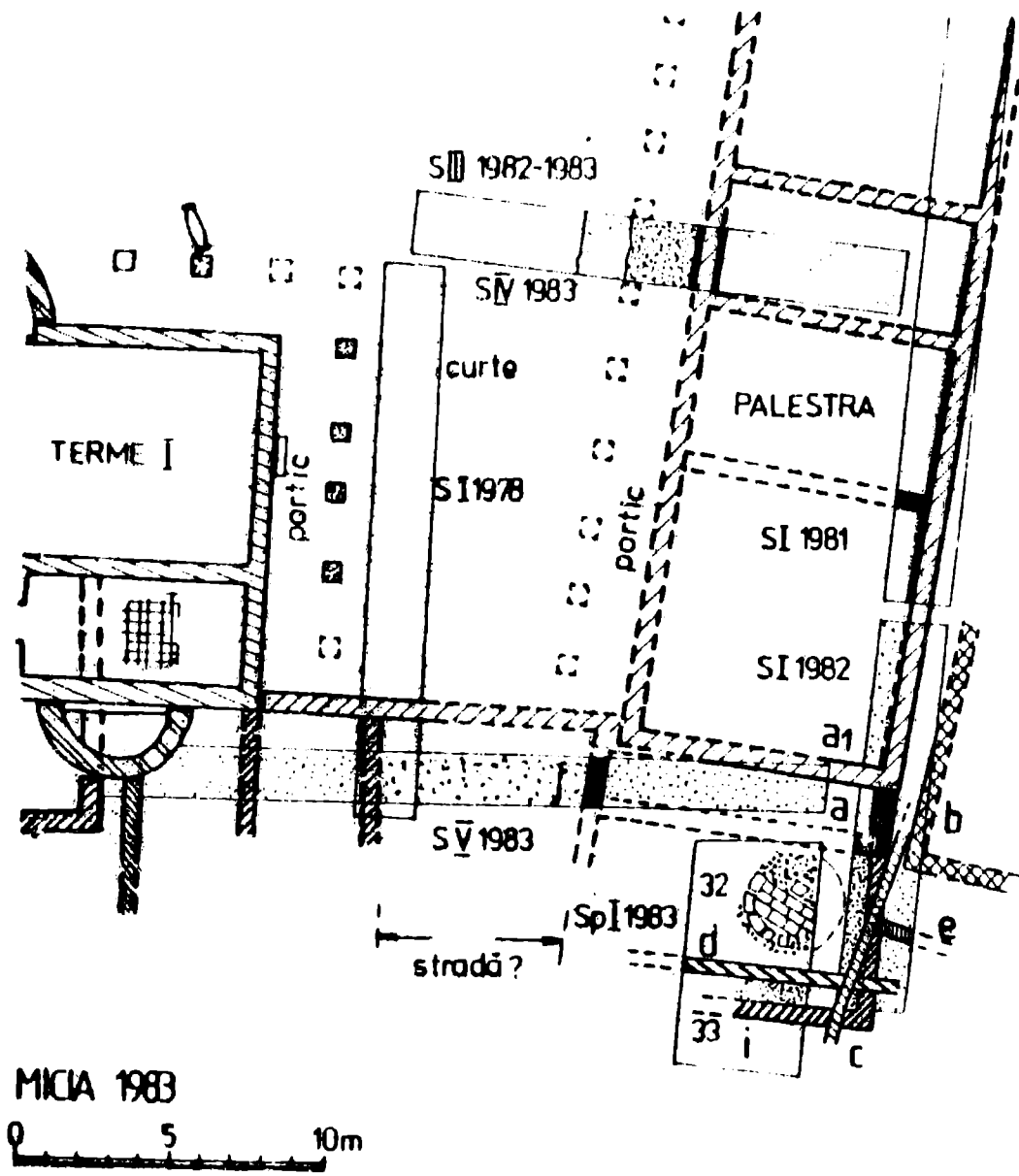

Fig. 1.- Planul săpăturilor din anul 1983.

În profil. În întreaga suprafață, sub solul actual, s-a găsit un strat gros de dărmătură constând mai ales din țigle, cărămizi și olane. Sub dărmătură, în încăperea 32 (în jurnalul lui O. Floca 28) s-a descoperit un pavaj din două rânduri de cărămizi și țigle dispuse pe o substrucție din piatră de formă circulară cu diametrul de 2,60-2,45. Una din țiglele prinse în pavaj, ca și țiglele fragmentare din încăperea 32, poartă stampila : coh(ors) II Fl(avia) Com(magernorum), fiind de același tip cu cele descoperite în therme I, în timp ce printre dărmăturile de pe pavaj s-a descoperit o țigă cu ștampila : leg(io) XIII G(emina) lul(ius) Deiotar(us), asemănătoare cu cele din therme II. Până acum nu cunoaștem rostul acestei aglomerări circulare de pietre cu țigle și cărămizi deasupra, în jurul căreia s-a găsit un strat gros de arsură. Din informațiile pe care le deținem, o construcție similară s-ar fi descoperit la Tropaeum Traiani. Datorită diferenței de nivel dintre cele două încăperi, în nr. 32 apare la -0,50 m și în nr. 33 la -0,70 m un strat de mortar pe suport de pământ galbui amestecat cu nisip și pietricele, sub care se află o podea de cociopeslo, care a funcționat cu un zid perpendicular pe cel perimetral, zid provenind de la o construcție anterioară.

În ceea ce privește materialul arheologic descoperit campania a fost săracă. El se reduce, cu excepția ceramicii, la un denar de argint emis de Antoninus Pius, descoperit în S V = 3 - 0,20 m ; la solzi de lorica descoperiți tot acolo = 18, -0,85 m, la un pinten de fier feudal găsit într-o groapă din colțul de SV al încăperii 33. În schimb săpăturile au adus noi date privind raportul dintre diferitele edificii care alcătuiesc complexul băilor publice de la Micia. Astfel :

- edificiul therme I a fost mai mare în faza inițială, având cel puțin două încăperi spre est ;

- prima nivelare a spațiului dintre therme I și palestra corespunde în timp cu ridicarea acestora din urmă și cu reamenajarea primei faze a thermelor I ;

- construcția circulară, al cărei rost nu-l cunoaștem încă, ar putea să nu fi avut nici o legătură cu palestrele și să fi fost făcută într-o fază ulterioară, când aceste încăperi și pierduseră destinația inițială. Reamintim că în therme II s-au surprins urme de amenajări care permit să se presupună că anumite încăperi au fost transformate în camere de locuit.

Prin dimensiuni, stare de conservare, dar mai cu datorită importanței lor pentru cunoașterea civilizației daco-romane, thermele de la Micia merită să fie cercetate în continuare.

RAPPORT DES FOUILLES ARCHEOLOGIQUES EFFECTUEES DANS LES THERMES DE MICIA (VEȚEL, DEP. DE HUNEDOARA)

Résumé

Dans la campagne de 1981 on a fait des fouilles dans l'espace entr

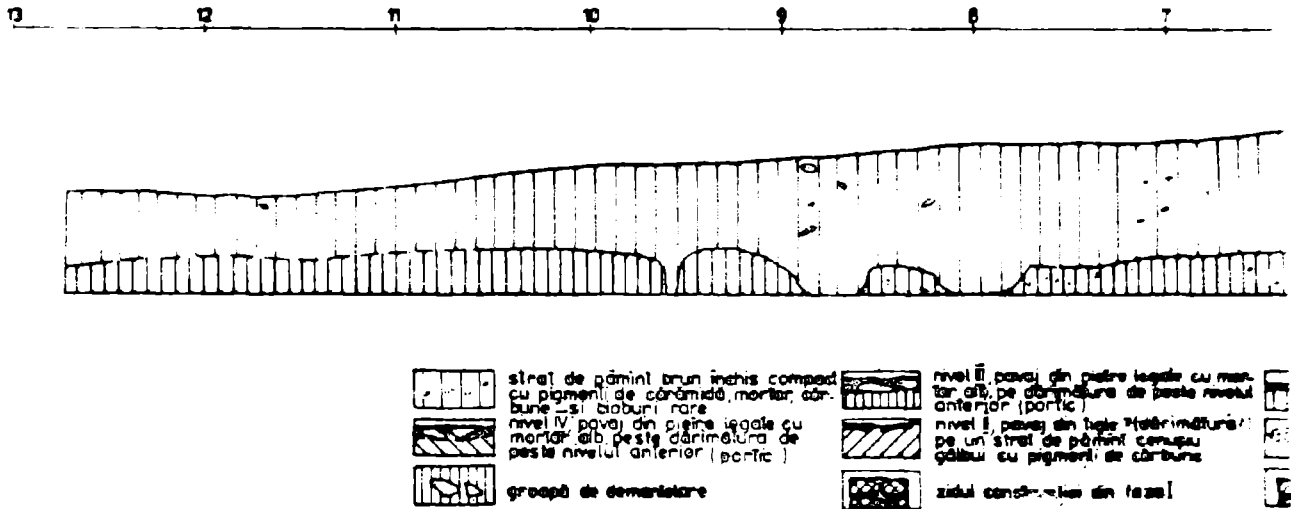
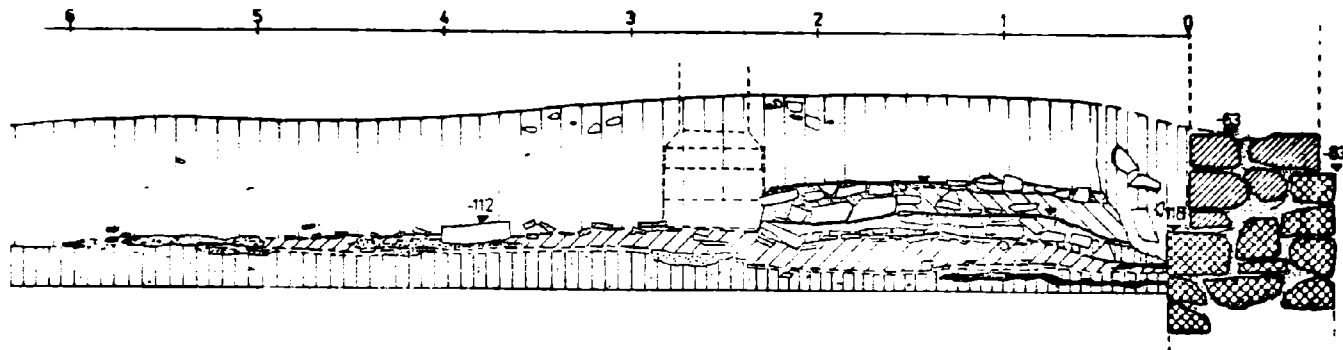

Fig.2.- Profilul de nord al Secțiunii S III/1982-1983.

nivel | pavaj din marmar alb
cu var mult, peste un strat de
căminți galbene, compact, cu pigmenți
de cărămidă și arsură

pigmenți de cărămidă arsă

zidul construcției din fața

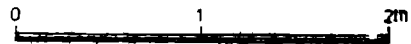
cărămizi, țigle

cărbune

lenilă mortar alb

l'aile droite du complexe thermal de Micia et l'edifice "Therme I" en excavant une section (S V/1983, L: 22m ; l : 2 m), une surface (S I 1/1983, 7 x 4 m) et en continuant la section S III/1982.

Dans la surface on a decouvert un pavé circulaire de briques et de tuiles, dont l'utilisation reste encore incertaine et le mur qui ferme le complexe thermal au sud. Le matériel archeologique est pauvre, laissons de vases romaines, tuiles avec l'estampille COH II FL (avia) Commagenorum et une tuile portant l'estampille IVL(ius) DEIOTAR (rus). On a trouvé aussi une monnaie d'argent d'Antonin le Pieux.

Les fouilles de 1983 ont eu comme résultat la constatation que le premier niveloment de l'espace entre le "Therme I" et l'aile droite du complexe thermal a été fait en même temps que la construction de l'aile droite et le réaménagement de "Therme I".

LEGENDE DES FIGURES

Fig. 1.- Le plan des fouilles effectuées en 1983.

Fig. 2.- Le profil du nord de la section III/82-83.